

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut peqquneqassasut pisortanit ikiorsiissutit pillugit allannguuteqaqqullugit, taamaalilluni namminerisamik illuutillit aammalu inissianik piginneqatigiillutik pigisallit pisinnaatitaaffigilissagaat pisortanit ikiorsiissutinik ikiorneqarsinnaanngortillugit, kræfteqarlutik nappaateqarnertik ilutigalugu katsorsagassanngoraangamik naliginarmik akissarsionertik unikkallaraangat sulisinnaajunnarnertik pissutigalugu. Nalunaarusiami erseqqissarneqassaaq ajornartorsiut qanoq isikkoqarnersoq aammalu qanoq ikiortarialiuersut taamatut pisinnaatitaaffilissapata. Nalunaarusiaq juli 2022-mi kingusinnerpaamik saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut)

(Siullermeerneqarnera)

Inatsisartunut ilaasortamut Erik Jensen-imut qujanaq isummerfigisassatut siunnersuummut iluarinartumut.

Oqaluuserisassaaq mianernartuuvoq, piumaffigineqaratta nappaatip kræftitut ittip naakkitsaattup qujattuittullu akuerinissaanut. Kræfti ilimaginngisamik eqquisarpoq piitsuuneq pisuujunerluunniit apeqqutaatinnagit. Taamaattumik piviusut nalileruminaapput, soorlu siunnersuuteqartup uani ujartorai; tassalu kræftimik eqqugaasimasut qassit, illumik- aamma piginneqatigiilluni inissiateqarlutik piginnittuuneersut, tassami paasissutissat taama ittut ukiut tamaasa allanngorartuunissaat takorloornarpoq, taamaattumillu ajornakusuussalluni taakku kisiisa tunngavigissallugit pisortanit ikiorsiissutinut tunngasumik nutaamik inatsisiliornissamut.

Maani Kalaallit Nunaanni kræfti pillugu ilisimasagut ukuupput, siorna misissuisimaneq naapertorlugu kræfteqartunullu pilersaarutip 2020-imeersup nalilersornerata takutikkaa, kræftimik eqqugaasimasunut siusinnerusukkut misissuinikkut kræfterlutik nappaateqartut katsornarneqajaartalernernissaat qulakkeerniarlugu, taamaaliornikkullu piffissap napparsimaffiusup katsorsarneqarnerullu sivikillisinnaallugu. Qujanartumik aamma politikikkut suliniapallattoqarpoq, tassa siusinnerusukkut kræftip suususersinissaanut misissugasuartarnerup pisarnissaanut aningaasat qulakkeerneqarmata, pingaartumik kræftip suussusaa aallaavigalugu amerlanerpaanik toqussutaasartumut. Taamaaliornerusariaqarpugulli, tassa siusinaartumik iliuuseqartarneq aqutigalugu aningaasanik immikkoortitsisassalluta.

Qujanartumik peqqinnartumik inuunissamut ilisimasagut annertusiartorput aamma, toqussutaasinnaasumillu napparsimalernissamut suut peqqutaasinnaasut ilisimasaqarfigileralluttuinnarparput. Taakkua aamma kinguneraat, amerlasuut toqussutaasinnaasumik napparsimalernissamut sillimmasiisinaanerat, taamaasillutik aningaasatigut sillimateqarsinnaallutik toqussutaasinnaasumik nappaammik eqqorneqassagaluarunik. Qanga taamaaliornissamut periarfissaqarsimanngilaq. Uanga nammineerlunga meeraaninni inuusuttuuninnilu toqqissisimannginnera eqqaamavara, angajoqqaakka kræftimik eqqorneqarmata, sulisinnaajunnaartutullu nalunaarutigineqarlutik. Illumi najugaqarsimavugut, suli inuungikkallaramali angajoqqaamma pilerigilluinnakkaminnik illutaarerusussimasaminnik. Toqqissisimanngineq pinngorpoq angerlarsimaffitsinniiginnassanersugut apeqquserneqarmat. Anaanagami siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalertussanngorpoq, naak ukiorpassuarni aalaakkaasumik suliffeqareerluni akissarsioreerlunilu napparsimalinngikkallarami,

tassanngaantumillu aningaasatigut isertitaai annikillimmata. Soorunami tamanna kinguneqarnerluppoq. Uagut, qitornaasugut niuarsiaqqat pingasut, inuuniarnerput atugassatigullu annertoorujussuarmik ajorseriarpoq, nuannaarniutitut nerisassanullu pitsassuarnut akissaqarpallaarunnaarmata, atisartaarnissamut akissaarummata, tamanna inuusuttuaraallunga eqqaamasama naleqarluinnartut ilagaat. Taamani aningaasatigut ikiorserneqarnissamik periarfissaangilaq aamma, qanorlimi periarfissaasimagili, soorlu siunnersuuteqartup naleqquttumik tikkuaraa pisinnaaffingortinniarlugu.

Taamatut oqareerlunga, aamma oqaatigissavara, uannut qatanngutinnullu inuunermi nammataasimammat ilinniarfiulluartoq. Aningaasatigut ikiorserneqarnissamik periarfissaqannginnerup kingunerisimavaa, inuuninni siusissukkut sulilertariaqarsimavera. Ilorrisimaarniaraanni pilliuteqartariaqarneq ilikkarpara, tamannalu suli eqqortuusoraara. Tassa inuunermi najoqqutarilerlugu atulersimasara, tamannalu ilisimavara allarpasuit uattulli inuunermi najoqqutarilernikuusaat. Taamaattumik eqqarsaatiginnitsoorsinnaangilara, uannut qatanngutinnullu qanoq kinguneqarsimassagaluarnersoq, sunik tamanik isumalluuteqarsimagaluarutta, soorlu pisortaniit tunioraannarneqarsimagaluarutta, nammineq iliuuseqarsinnaanerput atorlugu qaangiiniarata. Aningaasatigut piitsuusimavugut, angerlarsimaffipulli tigummiinnarparput, ataatama kræftimik nappaataa paasineqarmat suliffimmi ajutoornermik tungaveqartoq taamaalillunilu taarsiiffigitilluni, kinguneralugulu illutsinni najugaqaanarsinnaanerput. Tassuunakkut oqaatigineqarsinnaagunarpoq, allarpassuarnut sanilliulluta iluatsitsisimasugut.

Oqanngilanga, kinaluunniit nappaammik eqqungaasimalluni aningaasatigut ajornartoornermi suerutissappat naleqquttuusooq. Taamaattoqanngilaq. Misiginneqatigaakka taama aqquusaagaqartut. Inuunerli imaappoq, uagut inuttut toqusuitsuunngitsugut. Taamaattoqartillugulu ajoraluartumik paasisarparput, pisortalluunniit orlugutta nikuuteqqissinnaanngikkaatigut. Pisortat aliasunnerni ikiorsinnaanngilaatsit, inuunermilu sakkortuumik atugaqaruit aammalu atugaqarutta. Allatut oqaatigalugu, pisortat naatsorsuutigiuannarsinnaanngilagut isumalluuteqarfigalugit, alianartumik inissisimanitsinni piuumassuseqarluta tassunga inissinnginnissamut iliuuseqarnissamut periarfissaqaratta. Taamaattumik isumaqarpunga, kræftimut allanullu nappaatinut toqussutaasinnaasunut ullumikkut ilisimalikkagut tungavigalugit, sillimmartaarnissamut pitsaanerulertariaqartugut soorlu inuunerput sillimmaserlugu. Tassunga aningaaseriviit pissusissamisoortumik siunnersuisinnaasariaqarput, illuutillit inissianik piginneqatigiillutik pigisallit ukiorpassuarni akilersugassaminnik taarsigassarsiaqakkajummata napparsimalernej pissutigalugu aningaasatigut isasoortaaasinnaasumik isertitanik annaasaqarnermi.

Taamannak oqareerluta qilanaaraarput, Naalakkersuisut pisortanit ikiorsiissutitut aqqissuusseqqinnissaat qanoq issanersooq. Taamaattumik siunnersuutip uuma itigartinneqarnissaanik Naalakkersuisut siunnersuutaat isumaqatigaarput, tassungalu ilutigalugu tikkuuqqissallugu inatsisitigut pinaveersaartitsinnermut suliniutitut pitsaanerulertariaqartut soorlu siusinnerusukkut misissuinnernut aningaasanik immikkoortitsilluta kræftimillu ilisimasat nappaatillu inuunermik naleqarsinnaasunut ilisimasanik annertusaalluta imatut, inuit ataasiakkaat kiffaanngissuseqarlutik akisussaassuseqarlutillu piffissaagallartillugu qisuariartarnissaannut aamma sillimmatinik pilersitsinikkut. Piginnittuunermi akileraartarnikkut inuttut ilanngaatinik pinissamut iluaqutitaqarpoq, isumaqarpugullu tamanna sillimmasiinnernut aningaasartuutitut akiliutissatut atorneqarsinnaasooq, taamatullu inuit ataasiakkaat taassumalu ilaqtai inuunermik naleqarsinnaasumik napparsimalissagaluarpata iluaqutaasinnaasut. Soorlu pisortat illuutaanni attartortuusut isertitaat apparaangata illumut akiliummut tapiisummik pinissaminnut

periarfissaqartartut. Tamatta soqutigisariaqarparput inuuniarnikkut naligiinnginnerup qaffaqqinginnissaa anguniassallugu.

Ikorsiissutitut atugarissaarnitsigullu aningaasartuutigut ukiuni kingullerni qaffarujussuarput sulilu qaffakkiartortussaallutik, inuiaqatigiittut aaqqissuusaanitta ineriartornera piffissami aggersumi annikillisinnaviangilaa, taamaammat pisariaqarluinnarpoq politikikkut isumaginninnerup suliffissaqarnerullu aaqqissuuteqqinnissaat, atugarissaarnermi ingerlatsivitta qulakkeernissaannut. Inuusuttut amerlavallaaqaat, suliffeqaratillu ilinniakkamik aallartitsisimangitsut, inuit sulisinnaasut ikiliartorput. Tamanna kinguneqarpoq kinguneqassallunilu akileraarutitigut isertitassaagaluit pinngitsoornerannik inuuniarnerullu pitsaajunnaariartorneranik, aammalu inuppassuarnut inuuniarnikkut pitsaassutsip apparneranut. Tulleriissaarnermi taannartaa isumaqarpugut inissaminiittoq, nalunaarusiamik taamaattumik sanangnitsinni.

Naqissuserusupparali Naalackersuisut itigartitsissutaat tunngaveqarmat upernaami inatsisartut ataatsimiilerpata ikorsiissuteqartarnermut aaqqissuuseqqinniarmata, ilaatigullu siunnersuuteqartup tikitaannik ilaatitsissallutik, taamaattumik marloqiusamik suliaqartoqannginnissaa anguniarlugu itigartitsissut taperseratsigu, naak siunnersuuteqartup tunngavilersuutaai paasilluarualugit.